

vých součástí lze dáti v zástavu pouze hmotným odevzdáním«, ježto se nejedná vzhledem k vyjmenování jednotlivých věcí o věc hromadnou, nýbrž o věci jednotlivé, jejichž odevzdání a vzetí do úschovy věřitelem je snadno možné).

IV.

Jak se podává z výkladu, jež jsem podal v odst. III. tohoto pojednání, zaujímám k řešení, která ve svých shora citovaných článcích Dr. Frind a Dr. Stuchel doporučují uvažující o přípustnosti smluvního zastavení movitých věcí jednotlivých (tedy zřejmě takových, jež spadají pod § 451 obč. zák.) za ponechání zástavy v užívání zástavního dlužníka, záporné stanovisko.

Dr. Frind vychází z hlediska,¹⁸⁾ že skutečné odevzdání věci nemusí býti provázeno změnou místa, z čehož patrně dovozuje, že v takovém případě postačí zastavení dokumentovati přípevněním lehce seznatelných znamení o zastavení svědčících. Doporučuje proto, aby o celém jednání předsevzato bylo notářské osvědčení podle §u 88 not. ř. (proto, aby bylo zaručeno, že nebude jednáno na oko), v němž kromě zástavní smlouvy bude stipulovati:

a) závazek zástavního dlužníka, že svým nákladem věc opatří zřetelným, dobře přípevněným a každému lehce srozumitelným označením, svědčícím o zastavení (příkladem uvádí auto),

b) smlouvu o půjčce resp. nájemní, podle níž si zástavní věřitel od dlužníka potřebnou místnost pro uložení věci vypůjčuje resp. najímá, čímž má se zdůrazniti, že zástavní věřitel zůstává detentorem věci,

c) smlouvu sui generis, podle které zástavní věřitel nevzdává se detence zástavu, jež byla znameními označena, ponechává po dobu trvání zástavního práva zástavnímu dlužníku v užívání.

Proti tomuto řešení uvádí již Stuchel ve svém citov. článku, že opatření věci znameními jest podle §u 427 obč. zák. odevzdáním symbolickým a že tudíž koncepce Frindova trpí vadou ve svém teoretickém zdůvodnění. Tato námitka je správná; dovodili jsme, že způsobu tradice symbolické nelze užití u věci, na něž dopadá § 451 obč. zák.

Avšak ani Stuchelova koncepce neuspokojuje. Stuchel vychází z ustanovení §u 467 obč. zák. a z jeho výkladu, jak jej zastává Pfersche (zástavní právo nezanikne, když se při vrácení zástavy vyhradí a okolnost ta zevně užitím znamení o zastavení svědčících dokumentuje), a pak z té okolnosti, že zákon výslovně nenormuje, aby zástava zůstala trvale v schování věřitelově; průběh jednání mezi věřitelem a dlužníkem má se notářsky osvědčiti, při čemž se kromě zástavní smlouvy konstatuje, že zástavní věřitel ponechává zástavu dlužníku v užívání za výhrady podle §u 467 obč. zák. a proti povinnosti signifikantní (tedy opět symbolická tradice!). Šem 467 obč. zák. jsem se v pojednání tomto v odst. III. podrobněji zabýval, stejně i momentem trvalosti schování a odkazují na vývody mnou uvedené. Stuchel arci sám podotýká, že jeho řešení není o nic spolehlivější nežli Frindovo a o věci se pak rozepisuje více de lege ferenda. Pokud pak uvažuje o možnosti aspoň v některých případech použití vykonatelného spisu notářského, nelze přehlédnouti úskalí §u 34 not. ř. Z praxe je mi známo, že v mnohých případech sepsání vykonatelného spisu notářského a zabavení věci podle §u 256 ex. ř. dobře posloužilo; zástavní právo

¹⁸⁾ shodně s rozh. nejv. soudu z 2. IX. 1908 Sb. XI. 4310, jak upozorňuje v cit. článku Dr. Stuchel, Nt. Ztg. 1934 str. 22.

zabavením nabyté zaniká nyní za platnosti §u 3 zákona z 21. prosince 1932 č. 1 z r. 1933 Sb. z. a n., neučiní-li se návrh na povolení prodeje zabavené věci do dvou let po dni, kterého bylo zabavení vykonáno.

Judikatura našeho nejvyššího soudu se touto speciální otázkou — pokud je mi známo — nezabývala; z judikatury rakouského nejvyššího soudního dvoru poukazují na rozhodnutí citované v mém pojednání v poznámce 8) sub marg., v němž vysloven správný názor, že zástavní právo nevznikne pouhou tradicí, nýbrž vzetím do úschovy a tím stále disponice, kterémužto požadavku ponechání zástavy dlužníku v užívání nevyhovuje. Mám za to, že i náš nejvyšší soud vzhledem k rigorosní interpretaci ustanovení o způsobech nabytí zástavního práva k movitým věcem zaujal by při řešení této speciální otázky totéž stanovisko.

Z E D N E

Rádná valná hromada sboru notářů pražského komorního obvodu konala se dne 28. dubna t. r. v Praze za předsednictva pres. Dr. Čulíka a za velmi četné účasti členů sboru; poněvadž program byl věnován hlavně otázkám stavovským, byli pozvání a zúčastnili se schůze i četní kandidáti notářství.

Po ustavujících formalitách a vřelé vzpomínce zesnulým členům přistoupil pres. Dr. Čulík ihned k probírání osnova zákona o zvýšení notářských kaucí, úpravě agendy depositní, kolektivním ručení a oprávnění kandidátů notářství, vyličiv celou genesi této věci po stránce formální i věcné a nastívil nynější stav osnovy, v základních rysech již dojednané. V dalším svém přednesu poukázal na nutnost mezinárodní organizace a spolupráce notářstva, abychom vybědli ze svého prekerního postavení a mohli se důstojně postavit po bok notářům jiných kulturních států. Nabádal k účasti na mezinárodních kongresech v Remesí a Bruselu, jež se budou konati letos, a referoval o stycích, jež sám navázal s notáři francouzskými, italskými a švýcarskými.

Od čtení protokolu o minulé valné hromadě bylo po návrhu několika členů a po prohlášení verifikátora, Dra K. Růžičky, upuštěno.

Výroční zprávu, velmi obšírnou a svědomitě vypracovanou, přednesla tajemnice komory, pí. Vojtková. Zprávu tuto doplnil vicepres. Dr. Ponec referátem o krocích, jež komora podnikla k cíli řádného vymezení působnosti notářů v řízení pozůstalostním, a zejména k dosažení přídele všech pozůstalostí notářům k projednání, jakož i přikazování písemných výkazů, jež soudy předloží strany nebo jejich zmocněnci, k prozkoumání a sepsání konečných vyřízení. Ministerstvo spravedlnosti předložilo náš požadavek k vyjádření Stálé delegaci advokátních komor a její vyjádření nám zaslalo právě v těchto dnech k nahlédnutí; toto vyjádření rozhodně odmítá jakékoli rozšíření naší působnosti, a to způsobem pro nás přímo urážlivým, snižujícím naši práci i odbornou úroveň a prohlašujícím soudní komisařství za zcela zbytečné. Nesprávné a ničím nedoložené vývody tohoto vyjádření uvedl referent na pravou míru a vyslovil politování, že jest to právě stav advokátní, stav nám nejbližší, s nímž máme celou řadu společných bolestí i přání, — jenž proti oprávněným a důvodným požadavkům našim vystoupil tak neslýchaným způsobem. Je přesvědčen, že toto vyjádření, vypracované některým zapříisahým nepřitelem našeho stavu a podepsané těsně před nedávnou valnou hromadou advokátní komory, jež — jak známo — přivedila značné změny ve vedení stavu advokátního, neodpovídá smýšlení veliké většiny advokátů a nesrovnává se ani s programem nynějšího vedení stavu, jež naopak jest nakloněno k dorozumění a kolegiální společné akci proti velmi četným škůdcům obou našich stavů a pro upevnění i rozšíření práv obou stavů. Advokátní stav je proti nám ovšem ve výhodě nejen svou početností, ale i svou organizovaností. Upozorňuje, že i my bychom potřebovali takové Stálé delegace všech notářských komor, která by byla jediným reprezentantem stavu notářského ve všech otázkách povolání i stavu, tlumočila vždy jednotný názor a tím zamezila roztráštěnost a nejednotnost, jaké jsme byli — bohužel — svědky i při poslední anketě delegátů

všech notářských komor u ministerstva spravedlnosti přes jednomyslné usnesení o jednotném postupu, učiněné v předporadě těchto delegátů; nabádal proto k tomu, abychlom již nyní si zřídili podobnou stálou delegaci autonomně, stejně jako to učinili advokáti. Při tom vřele ocenil neúnavnou práci pres. Dra Čulíka ve všech směrech stavovské politiky, zejména též v myšlence a přípravě této stálé delegace, kteráž odpovídá i přání německých kolegů; taktéž vzpomněl záslužné činnosti jiných kolegů, zejména též z řad kandidátů notářství.

Referát vicepres. Dra Ponca se setkal se všeobecným porozuměním. Notář Řebík z Klatov a jiní účastníci uvedli výstižné ilustrace toho, jak v praxi se jeví ona »vyšší teoretická i praktická kvalifikace advokátů«, vynalezená pisatelem onoho nešťastného vyjádření. O návrhu na zřízení stálé delegace pak jednáno opětovně ve volných návrzích a usneseno sestaviti pracovní komisi k vypracování jednacího řádu pro tuto stálou delegaci. Členy této komise jednomyslně zvoleni osvědčení stavovští pracovníci pres. Dr. Čulík, vicepres. Dr. Ponca, člen komory notář Brábek a notáři Řebík a Dr. Franzl, a doporučeno přibrati ke spolupráci i funkcionáře z řad kandidátů, zejména Dra Fr. Janatku a V. Macase. Tato komise pověřena též přípravou vládního nařízení o depositních knihách a jednacího řádu pro správní výbory záručních fondů.

Výroční zpráva, jakož i následující pak zpráva pokladní a zpráva přehlízetelů účtů byly schváleny bez debaty a k návrhu revisorů byl pokladníkovi, notáři Janu Krajičkoví, projevem vřelý dík za vzorné vedení komorního hospodářství. K návrhu pokladníkovu usneseno ponechat komorní příspěvek na dosaždní výši 700 Kč ročně, splatných ve čtvrtletních stejných lhůtách předem, a přidělití přebytek ze sanace rychnovské as 12.000 Kč připravovanému záručnímu fondu českému.

Ve volných návrzích apeloval notář Řebík, aby znovu byly podniknuty všechny kroky k cíli uzákonění přednostní úhrady odměny notáře jako soudního komisaře v konkursu a nároku notáře na odměnu ve sporech a exekucích, kteréž vede ve vlastní věci.

Před ukončením schůze poděkoval starosta spolku kandidátů notářství V. Macas prezidentu Dru Čulíkovi, notářské komoře i celému kolegiu za veškerou péči a práci, kterou notářská komora pražská věnuje celému stavu a žádal, aby notáři chránili si svůj dorost a nepřijímali za koncipienty příslušníky jiných stavů, zejména ne takové, kteří mají dlouhou cizí praxi. V poslední době stal se bohužel opět takový případ, a k zápisu do seznamu kandidátů byl ohlášen kandidát advokacie s více než devítiletou praxí advokátní, ale bez doktorátu a bez praktické zkoušky. Pres. Dr. Čulík uvítal tento apel, prohlásil, že komora zápis onoho kandidáta odmítla, že však týž si podal stížnost, o níž vrchní soud dosud nerozhodl. Připomněl dřívější usnesení notářské komory i sboru notářů, jimiž prohlášeno bylo za stavovskou povinnost nepřijímatí takové koncipienty, a nabádal, aby notáři ve vlastním zájmu tak nečinili.

Srdečným doslovem pres. Dr. Čulika, jenž poděkoval všem spolupracovníkům i všem přítomným členům za účast, byla pak tato schůze ukončena. Dr. F. J.

K nové praxi s plnými mocemi při tabulárkách. K naší notčce týkající se tohoto předmětu dokládá notář Josef Čáp v Hořicích: § 77 knih. zák. nařizuje předložení plné moci v případech, kdy žádost podává někdo jménem druhého. Vzhledem k obsahu ustanovení §§ 78, 79, 80 leg. cit. je zřejmo, že se v § 77 jedná o osobu na zapisovaném právu neinteresanou.

Jsu-li na zapisovaném právu interesovány osoby A a B, musí neinteresaná osoba C předložiti plnou moc vystavenou buď osobou A neb B.

Jiný případ je, požádá-li notáře za podání a sepis žádosti osoba A neb osoba B. V tomto případě nežádá o knihovní úkon notář, nýbrž jedna z interesovaných stran, tedy strana k podání žádosti oprávněná, a jedná se jen o tu skutečnost, že tato oprávněná strana si nesešla žádost sama vlastní rukou neb vlastním psacím strojem, nýbrž požádala o toto sepsání a podání k tomu oprávněného veřejného funkcionáře.

Tento případ jest řešen ustanovením § 5 not. ř., dle něhož jest notář povolán k sepisování žádostí k úřadům na požádání strany k žádosti oprávněné, kteréžto požádání dokumentuje svým signováním dle těchto zákonných ustanovení.

Sepisování žádostí k úřadům na požádání stran jest obsahem povolání notářova a musí býti notářem provedeno, aniž by notář od žádající strany směl vyžadovati plné moci a aniž by zákon k tomu plné moci vyžadoval (Ueber Verlangen, což znamená plnou moc).

Příklad: Osoba na zapisovaném právu interesaná zašle z ciziny notáři s požádáním za vklad zástavního práva listinu

ke vkladu způsobilou. Notář by se nespokojil tím, že byl dle § 5 not. ř. požádán o sepsání a podání žádosti stranou k tomu oprávněnou a nežádal by její jménem o příslušný vklad, nýbrž požadoval by podpis plné moci. Než budou splněny formálnosti spojené s podepsáním plné moci v cizině, bude hypotéka přetížena, a strana požadavčí za úkon osobu k takovému úkonu dle zákona povolanou vyjde se svými právy na prázdno. Soudím, že by soudy zákonem k tomu povolání uznaly právem, že takto jednající notář je povinen na prázdno vyšle straně náhradou bez ohledu na to, že finančním úřadům se jedná o znehodnocení kolku za 5 Kč.

Dělna práce, k níž hospodářské poměry dospěly směřuje k tomu, aby se každý jedinec mohl věnovati výhradně svému povolání, a aby provedení úkonů, jež sám neovládá neb beze škody na vlastním povolání prováděti nemůže, mohl svěřiti třetí osobě. Tyto intence jsou uskutečňovány ohledně sepisování a podávání žádostí veřejnými notáři ř. 5 not. ř.

Pokoutnictví ve velkém. Bohemia přinesla 24. dubna t. r. referát o případu, v němž sekretář německého svazu zemědělců v Krnově vyhotovil asi sto knihovních podání a listin, jednak pro členy strany, jednak pro jiné blízké osoby, při čemž v jednotlivých případech byly pro stranické účely vybírány příspěvky. Okresní soud v Opavě odsoudil ho pro pokoutnictví k pokutě 400 Kč nebo čtrnáctidennímu vězení, avšak krajský soud v Opavě na stížnost, podanou proti tomuto rozsudku Drem Traubem, onoho sekretáře zprostil. V důvodech se praví, že nyní jest známým zjevem, že různé svazy, spolky, jednoty a politické strany svým členům poskytují bezplatnou právní ochranu, a zejména vyhotovují jednoduše listiny a podání k soudům, a že tato právní ochrana jest často pohutkou ke vstupu do takových politických stran a pod. Zda a pokud lze tuto činnost, která zajisté znamená konkurenci advokátům a notářům, schvalovati, nepadá v tomto případě na váhu, ježto udání nebylo učiněno proti onomu svazu, nýbrž pouze proti jeho úředníku, jenž sám za svou činnost žádné odměny nedostával a jako zaměstnanec svazu musil vyhověti příkazu, zaměstnavatelem mu udělenému.

Toto rozhodnutí jest charakteristické pro vývoj dnešních poměrů a dokumentuje nejvíše naléhavou potřebu zákona, který by pokoutníkům, ať již z kteréhokoliv oboru, tuto činnost znemožnil. Dr. F. J.

Kolektivní ručení dle čl. V. osnovy zákona o kaucech, depositech, ručeních a zastupování veřejných notářů bylo předmětem porady v ministerstvu spravedlnosti dne 15. dubna t. r., kteráž byla pokračováním porady z 8. dubna t. r. (v referátu na str. 31 v dubnovém čísle). Za stav notářský zúčastnili se tohoto jednání toliko členové zvolené komise, totiž pres. Dr. Čulík, vicepres. Dr. Ponca, Dr. Fiedler, Macas a Dr. F. Janatka. Především bylo jednáno se zástupci ministerstva financí o osvobození depositních knih, zápisů do nich činěných a stvrzenek z nich vydávaných od kolků i poplatků, o osvobození záručního fondu od daní, poplatků i poplatkového ekvivalentu, o uznání příspěvků zaplacených do záručního fondu za srážkové položky při všeobecné dani výdělkové a o spolupůsobení finančních úřadů oznamováním potřebných berních dat. Positivního vyřešení těchto otázek však dosud docíleno nebylo, poněvadž referenti neměli příslušného zmocnění.

Po prohlášení vicepres. Dr. Ponca o jednomyslném usnesení delegátů všech komor a notářských spolků, učiněném na schůzi dne 7. dubna t. r., byl položen za základ jednání o kolektivním ručení elaborát pres. Dr. Čulika, jenž po podrobném rozboru byl ovšem značně upraven, pozmeněn a doplněn mnohými ustanoveními, převzatými z ministerské osnovy. Po skončení debaty byl k žádosti našich zástupců ihned vyhotoven a rozdán hrubý nástin přijatých zásad, z něhož vyjímáme:

Záruční fond nebude toliko jeden, ústřední pro celou republiku, jak původně bylo ministerstvem spravedlnosti požadováno, nýbrž budou záruční fondy regionální, a to jeden vždy pro všechny notáře, ustanovené v obvodu téhož vrchního soudu.

Objektivní rozsah ručení ponechán v dříve přijatém znění, totiž zajištění náhrady škody, způsobené při správě depositů trestným činem veřejného notáře.

Záruční fondy jsou právníckými osobami a spravují je správní výbory, volené na dobu tří let delegáty komor obvodu příslušného vrchního soudu. Každé komoře přísluší tolik delegátů, kolik krajských soudů je v jejím obvodu. Správní výbory jsou pětičlenné, mohou se však samy rozšířiti kooptací v sedmičlenné. Jednací řád, jednotný pro všechny správní výbory, si tyto stanoví samy; podléhá schválení ministra spravedlnosti, jemuž přísluší i vydati tento jednací řád autoritativně, kdyby správní výbory samy jednací řád nepředložily nebo kdyby řád jiní vypracovaný nebyl schválen.